

Tento materiál souhrnně popisuje jednotlivé oblasti případu, kdy zákonný zástupce oznámí, že se rozhodl plnit povinné předškolní vzdělávání svého dítěte formou individuálního vzdělávání.

Zákonný zástupce dítěte je povinen v případě, že se rozhodl zvolit individuální formu vzdělávání, písemně oznámit mateřské škole, že chce své dítě vzdělávat individuálně. V takovém případě přebírá plnou odpovědnost za jeho vzdělávání. Nutno podotknout, že zákonný zástupce má povinnost dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání zapsat.

Současně je nutné mateřskou školu informovat o těchto skutečnostech:

- a. Dítě bylo přijato k plnění povinné školní docházky do základní školy.
- b. Byl udělen odklad povinné školní docházky dítěte a uveden způsob plnění povinného, předškolního vzdělávání.
- c. Individuální forma vzdělávání pokračuje.
- d. Dítě bylo zařazeno v jiné mateřské škole k pravidelné docházce do MŠ.
- e. Dítě bylo zařazeno do přípravné třídy ZŠ.

V případě, že individuální vzdělávání probíhá po převážnou část školního roku, oznamuje zákonný zástupce toto rozhodnutí škole tři měsíce před začátkem školního roku. Jedná se tedy o období do konce měsíce května. K individuálnímu vzdělávání může být dítě zapsáno v kterékoliv mateřské škole, která je zapsána v rejstříku škol a školských zařízení.

Zákonný zástupce má možnost rozhodnout se o individuální formě vzdělávání a zvolit ji kdykoliv v průběhu školního roku. V takovém případě individuální vzdělávání začíná dnem, který následuje po dni, kdy bylo oznámení o volbě individuálního vzdělávání doručeno mateřské škole. Avšak způsoby plnění povinného předškolního vzdělávání nelze vzájemně kombinovat.

V případě individuálního vzdělávání mateřská škola dítě průběžně nijak nesleduje ani nevede, pouze jedenkrát ověří úroveň dosahování očekávaných výstupů.

Pokud dojde k situaci, kdy dítě při ověření nedosahuje očekávaných výstupů, není to důvod k ukončení individuální formy vzdělávání. V takovém případě škola doporučuje zákonnému zástupci konkrétní oblasti dalšího rozvoje dítěte včetně aktivit individuálně zacílených na jednotlivé znalosti a dovednosti. Možností je také návštěva školského poradenského zařízení.

V případě, že zákonný zástupce neomluví neúčasti u ověření v obou stanovených termínech ověřování, ukládá školský zákon řediteli mateřské školy povinnost vydat rozhodnutí o ukončení individuálního vzdělávání. Toto rozhodnutí má bezodkladnou účinnost. V takovém případě již není možné individuální vzdělávání dítěte obnovit. Zde je zákonný zástupce přímo povinen dítě přihlásit k plnění povinného předškolního vzdělávání v mateřské škole.

Podrobně informace o individuální formě vzdělávání v mateřských školách definuje ustanovení § 34a zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, kde je vymezeno povinné předškolní vzdělávání.

Mateřská škola, v níž dítě plní povinné předškolní vzdělávání, má povinnost:

- **Doporučit zákonným zástupcům možnost zpracovat portfolio dítěte a využít ho současně jako výstup při ověřování očekávaných výstupů.**
- **Seznámit zákonné zástupce s oblastmi, ve kterých má být dítě vzděláváno (RVP PV; Konkretizované očekávané výstupy; Desatero pro rodiče dětí předškolního věku).**
- **Sdělit zákonným zástupcům termíny ověření, dosahování očekávaných výstupů. Termíny konkretizuje ustanovení § 34b, odstavec 3 školského zákona stanovuje termíny ověřování včetně termínů náhradních. Tyto termíny musejí být součástí školních řádů a být uskutečněny od 3. do 4. měsíce od počátku školního roku. To zpravidla znamená od 1. listopadu do 31. prosince.**

Aktivity, činnosti a varianty, doporučené k ověření znalostí, dovedností a návyků dítěte:

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Ověřujeme:

- Správný úchop tužky.
- Pravo-levou orientaci.
- Jemnou motoriku (navlékání korálek, manipulační činnosti – šroubování šroubků apod.).
- Koordinaci – ruky a oka.
- Orientaci na svém těle.
- Bezpečné chování a prevenci zdravého životního stylu.
- Jednoduché pohybové činnosti (opakování předvedeného pohybu učitelkou; jednoduché pohybové úkony – dřep, kotoul vpřed; chůze po špičkách).

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – JAZYK A ŘEČ

Ověřujeme:

- Výslovnost.
- Řeč (převyprávění krátké pohádky, příběhu; prezentace básničky, říkadla apod.).
- Vnímání jazyka a řeči – rytmizace, sluchová pexesa.
- Popis obrázku.
- Oblast předčtenářských dovedností (práce s knihou – vyprávění o oblíbené knize, ději, popis obrázků, rozpoznávání některých písmen).

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST, FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE

Ověřujeme:

- Třídění, přiřazování (malý x velký; tlustý x tenký; pod x nad).
- Posloupnost děje (např. formou obrázkového čtení).
- Vkládání předmětů dle velikosti a tvaru.
- Oblast předmatematických dovedností (počítání korálek; hraček; předmětů).

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE

Ověřujeme:

- V rámci ověřování samotného sledujeme samostatnost dítěte, schopnost odpoutání se od rodiče, aktivitu dítěte. Dále pak koncentraci pozornosti, schopnost soustředit se na zadaný úkol a jeho dokončení.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Ověřujeme:

- V rámci ověřování sledujeme reakci dítěte na dospělou osobu, komplexně schopnost komunikace a prezentaci dítěte.
- Dotazujeme se na nevhodné modely chování v kolektivu dětí a naopak žádoucí modely chování.

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Ověřujeme:

- Sledujeme chování dítěte v prostředí MŠ.
- Elementární znalosti v oblasti kultury, tradic, přirozeného koloběhu kalendářního roku, koloběhu přírody (roční období; tradice).

DÍTĚ A SVĚT

Ověřujeme:

- Jedná se spíše o oblast zaměřenou na rozhovor s dítětem a jeho povědomí o elementárním fungování lidského světa.

Například:

- Povědomí o jiných kulturách, národech.
- Rozmanitost lidského světa (doprava; cestování; příroda).
- Fungování předmětů, které jsou důležité pro lidskou činnost.
- Použití některých předmětů.

Samozřejmě s ohledem na věková specifika dětí.

Důležitou součástí ukazatele pro pedagoga je portfolio dítěte. Jeho obrázky, výsledky výtvarné činnosti. Ale také fotografie, kterými může rodič mapovat některé aktivity, které nelze do MŠ „přenést“. Klíčem je rozmanitost, pestrost a rozvoj dítěte ve všech oblastech, které jsou důležité pro rozvoj jeho dovedností, vědomostí a návyků. Výstupy nejsou závislé na počtu „pracovních“ listů, ale na pestrosti a motivaci, kterou zákonný zástupce dítěti připravuje, předkládá a nabízí.

Není nutné, aby ověření realizovala ředitelka mateřské školy. Může jej provést kterýkoli pověřený učitel. Atmosféra by měla být přátelská, neformální. Může jít například o prohlídku mateřské školy, školní zahrady, spojenou s předem připravenými otázkami a úkoly, které dítě zábavnou formou plní.

Je ryze na kreativě každé mateřské školy, jakým způsobem ověřování realizuje.